

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie predbežného stanoviska európskeho dozorného pracovníka pre ochranu údajov k preskúmaniu smernice o súkromí a elektronických komunikáciách (2002/58/ES)

(Úplné znenie tohto stanoviska sa nachádza v anglickom, vo francúzskom a v nemeckom jazyku na webovej lokalite európskeho dozorného pracovníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2016/C 378/09)

ZHRNUTIE

Toto stanovisko predstavuje pozíciu európskeho dozorného pracovníka pre ochranu údajov vo vzťahu k hlavným otázkam, ktoré súvisia s preskúmaním smernice 2002/58/ES o súkromí a elektronických komunikáciách (tzv. smernica ePrivacy), o ktoré požiadala Európska komisia.

Potrebujeme nový právny rámec pre súkromie v elektronických komunikáciách, ktorý však musí byť inteligentnejší a silnejší – potrebujeme väčšiu prehľadnosť a zároveň lepšie presadzovanie. Potrebujeme, aby tento rámec zabezpečil dôvernosť našej komunikácie, čo je základné právo zakotvené v článku 7 Charty základných práv Európskej únie. Okrem toho potrebujeme aj ustanovenia, ktoré budú dopĺňať a v prípade potreby podrobnejšie špecifikovať ochranné prvky podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR). Okrem toho si potrebujeme udržať súčasnú vyššiu úroveň ochrany, v rámci ktorej smernica o súkromí a elektronických komunikáciách určuje konkrétnejšie bezpečnostné opatrenia ako GDPR. Pre smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách by mali byť k dispozícii definície uvedené v nariadení GDPR, jej územný rozsah, mechanizmy spolupráce medzi orgánmi presadzovania a mechanizmus konzistentnosti, ako aj možnosť flexibility a poskytovania usmernení.

Rozsah nového právneho rámca sa musí rozšíriť. Musí zohľadňovať technologické a spoločenské zmeny a zabezpečovať, aby mali jednotlivci k dispozícii rovnakú úroveň ochrany pri všetkých z funkčného hľadiska rovnocenných službách, ktoré im poskytujú napríklad tradičné telefónne spoločnosti, hlasové internetové služby (VoIP služby) alebo ktoré získavajú prostredníctvom aplikácií na odosielanie správ cez mobilný telefón. V skutočnosti je potrebné zísť ešte ďalej a chrániť nielen „funkčne rovnocenné služby“, ale aj služby, ktoré ponúkajú nové možnosti komunikácie. Nové pravidlá by sa zároveň mali jednoznačne vzťahovať na komunikáciu medzi zariadeniami v kontexte internetu vecí, bez ohľadu na typ siete alebo použitú komunikačnú službu. Nové pravidlá by tiež mali zabezpečiť ochranu komunikácie používateľov vo všetkých verejne dostupných sieťach vrátane služieb Wi-Fi pripojenia v hoteloch, kaviarňach, obchodoch, na letiskách a v sieťach, ktoré ponúkajú nemocnici svojim pacientom, univerzity študentom a v hotspotoch vytvorených verejnou správou.

Súhlas by mal byť autentický a používatelia by mali mať možnosť výberu v súlade s požiadavkami nariadenia GDPR. Nemali by existovať žiadne ďalšie „bariéry v podobe súborov cookie“. Okrem jasného súboru výnimiek (ako je napríklad analytika prvej strany) by žiadna komunikácia nemala byť sledovaná a monitorovaná bez dobrovoľne poskytnutého súhlasu, či už prostredníctvom súborov cookie, snímania odtlačkov prstov alebo inými technologickými prostriedkami. Používatelia musia mať aj ľahko použiteľné a účinné mechanizmy na poskytnutie a odvolanie svojho súhlasu v prehliadači (alebo inom softvéri či operačnom systéme).

V záujme lepšej ochrany dôvernosti v elektronických komunikáciách sa tiež musia zachovať a posilniť súčasné požiadavky v oblasti poskytovania súhlasu vo vzťahu k dátovým prenosom a údajom o polohe. Rozsah tohto ustanovenia by sa mal rozšíriť tak, aby sa vzťahoval na každého, a nielen na tradičné telefónne spoločnosti a poskytovateľov internetových služieb.

Nové pravidlá by používateľom mali tiež jasne umožňovať používanie šifrovania bez medzifáz (bez zadných vrátok) na účely ochrany ich elektronickej komunikácie. Dešifrovanie, reverzné inžinierstvo alebo monitorovanie šifrovaním chránenej komunikácie by mali byť zakázané.

Nové pravidlá v oblasti súkromia a elektronických komunikácií by v konečnom dôsledku mali chrániť pred nevyžiadanou komunikáciou a mali by sa aktualizovať a posilňovať, s potrebou získania predchádzajúceho súhlasu príjemcov pri všetkých typoch elektronickej komunikácie bez ohľadu na prostriedky.

I. ÚVOD A SÚVISLOSTI

Toto predbežné stanovisko (stanovisko) je odpoveďou na žiadosť Európskej komisie (Komisie) o poskytnutie stanoviska k preskúmaniu smernice o súkromí a elektronických komunikáciách adresovanej európskemu dozornému pracovníkovi pre ochranu údajov (EDPS), ktorý je nezávislým dozorným a poradenským orgánom⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ref. Ares(2016)2310042 – 18.5.2016.

Konzultácia s EDPS prebiehala súbežne s verejnou konzultáciou, ktorú organizovala Komisia a ktorá bola otvorená do 5. júla 2016 ⁽¹⁾. Komisia tiež požiadala o stanovisko pracovnú skupinu pre ochranu údajov zriadenú podľa článku 29 (WP29), ktorej je EDPS riadnym členom ⁽²⁾.

Toto stanovisko obsahuje predbežnú pozíciu EDPS vo vzťahu k preskúmaniu smernice o súde s súkromí a elektronických komunikáciách, so zameraním na tie stránky, v prípade ktorých Komisia o stanovisko konkrétne požiadala. Stanovisko je zároveň príspevkom EDPS k verejnej konzultácii a ako také môže riešiť aj iné stránky, na ktoré sa Komisia vo svojej žiadosti o stanovisko konkrétne nezamerala. V ďalších fázach legislatívneho procesu môžeme poskytnúť ďalšie poradenstvo.

Preskúmanie smernice o súde s súkromí a elektronických komunikáciách je jednou z hlavných iniciatív stratégie jednotného digitálneho trhu ⁽³⁾, ktorá sa zameriava na posilnenie dôvery a bezpečnosti digitálnych služieb v EÚ s dôrazom na zaistenie vysokej úrovne ochrany pre občanov a rovnakých podmienok pre všetkých aktérov na trhu v celej EÚ.

Cieľom preskúmania je zmodernizovať a aktualizovať smernicu o súde s súkromí a elektronických komunikáciách v rámci širšieho úsilia o zabezpečenie uceleného a harmonizovaného právneho rámca ochrany údajov v Európe. Smernica o súde s súkromí a elektronických komunikáciách konkretizuje a dopĺňa smernicu 95/46/ES ⁽⁴⁾, ktorú nahradí nedávno prijaté všeobecné nariadenie o ochrane údajov (GDPR) ⁽⁵⁾. Smernica o súde s súkromí a elektronických komunikáciách určuje konkrétne pravidlá, ktorých hlavným cieľom je zaistiť dôvernú a bezpečnosť elektronických komunikácií. Chráni aj oprávnené záujmy účastníkov, ktorí sú právnickými osobami.

XI. ZÁVERY

Význam dôvernosti komunikácií, ako je stanovená v článku 7 Charty narastá spolu s významnejšou úlohou, ktorú elektronická komunikácia zohráva v našej spoločnosti a hospodárstve. Ochranné prvky vytýčené v tomto stanovisku budú hrať kľúčovú úlohu pri zabezpečení úspešného dosahovania dlhodobých strategických cieľov Komisie, ktoré sú vytýčené v stratégii DSM.

V Bruseli 22. júla 2016

Giovanni BUTTARELLI

európsky dozorný úradník pre ochranu údajov

⁽¹⁾ Pozri <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-evaluation-and-review-eprivacy-directive>. Jeho reakcia je k dispozícii na webovej stránke: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EPRIVACYReview2016>.

⁽²⁾ Stanovisko WP29 č. 3/2016 k hodnoteniu a preskúmaniu smernice o súde s súkromí a elektronických komunikáciách (2002/58/ES) (WP240) zaujaté 19. júla 2016.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o stratégii jednotného digitálneho trhu pre Európu zo 6. mája 2015, (COM(2015) 192 final) je k dispozícii na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=EN>.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).